No. 156. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 28 December.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is f 3, franco per post f 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz van één tot zes regels f 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKS- PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Burgemeester en wethouders van Colijnsplaat brengen ter kennis, dat van de geldleening groot f 15,900, voor de begrinding van wegen, zijn uitgeloot de obligatien no. 18 en 52.

Colijnsplaat, 24 December 1861.

J. H. BIJBAU, burgemeester.
J. VINK, secretaris.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 27 december.

De eerste kamer heeft tegen aanstaanden maandag middag ten half een, ure de volgende zaken aan de orde gesteld: wet op de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1862; de begrootingen voor de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen f 715,129,60 voor 1862, alsmede het wetsontwerp tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren.

Hieruit blijkt dus dat de kamer de begrootingswetten niet voor nieuwjaar in behandeling zal nemen.

Omtrent de staatkundige krisis waarin wij verkeeren is niets met zekerheid te melden. Of de ministers gezamelijk hun ontslag zullen vragen, schijnt nog niet beslist te zijn, maar in elk geval zullen zij aan het bestuur blijven tot de behandeling der begrootingswetten in de eerste kamer zal zijn afgeloopen. Onze berigten komen overigens daarin overeen dat het aftreden van den heer van Heemstra als zeker kan worden aangemerkt.

In deze oogenblikken gaan enkele alarmkreten op over het onzekere van onzen toestand. We kunnen daarmede niet instemmen. Wel deelen we het gevoelen, dat eenige der tegenwoordige ministers niet altijd dat beleid en die kracht hebben betoond als men van eene nederlandsche regering regt heeft te verlangen, maar we hebben ook voldoende gelegenheid gehad op te merken dat juist waar men dit welligt het minst verwachtte de zelfde ministers met waardigheid hebben gehandeld. Wel weten we dat menige stemming in de tweede kamer eene onverklaarbare beslissing inhield, maar we troosten ons met het denkbeeld dat ook het bestaan der kamer, zoo als ze thans is zamengesteld, niet van langen duur meer zijn kan.

De tegenwoordige toestand geeft ons geen grond tot bekommering, want we zijn overtuigd dat er eene overwinning behaald is die tegen elke teleurstelling en wankeling waarvan de laatste dagen blijk gaven ruimschoots opweegt. Wij bedoelen de aanneming der begrooting van het departement van koloniën.

Voor onze koloniale politiek is een nieuw tijdperk aangebroken, en er is een stap verder gedaan op den weg die tot eene regering leidt op billijkheid en regtschapenheid gegrond, de eenige welke het nederlandsche karakter waardig is.

De middelen die door zekere partij worden aangewend om te voorkomen dat ook de eerste kamer aan de inzigten en voornemens van den minister van koloniën hare goedkeuring hecht, verontrusten ons niet, want de denkbeelden door den minister van koloniën ontwikkeld hebben reeds te veel weerklank gevonden, strooken te zeer met de overtuiging der natie om voor eene beteekenende reaktie te vreezen.

De minister heeft zijne plannen duidelijk blootgelegd, zoo wel in de memorie van antwoord op het verslag der kamer als in de rede welke hij heeft gehouden in de zitting van 20 dezer. Het uitspreken dier rede duurde ruim twee uren. Bij eene woordelijke opname in onze courant zou zij elf kolommen innemen, daarom oordeelden wij beter een verkort overzigt te geven, dat echter voldoende zal zijn om onze lezers met de plannen van den minister bekend te maken.

De orgelbespeling die gisteren in de Nieuwe kerk alhier plaats had was niet alleen bijzonder geschikt om de voortreffelijke eigenschappen van het nieuwe orgel en de talenten van den organist meer bekend te doen worden, maar vooral eene gepaste bijdrage tot de waardige viering van het kersfeest. De talrijke opkomst was zeker een bewijs dat de maatregel werd op prijs gesteld, en geen wonder; want een dergelijk koncert kan niet alleen tot genot maar ook tot bevordering van kunstzin en stichting veel bijdragen. Mogten wij een wensch uiten, het zou deze zijn: dat van tijd tot tijd zulke koncerten werden herhaald en dat er ook nu en dan gegeven werden voor een nog veel geringer entreeprijs. We zouden dit een weldaad achten voor hen wie het hooren van goede muziek bijna nimmer te beurt valt. Zulke koncerten kunnen, naar onze meening, een heilzaam middel zijn tot beschaving en veredeling der volksklasse.

De meening dat het menschdom in zijne ontwikkeling wat de vorming van ligchaamskracht, van taal, van zeden, van regeringsvorm en zelfs van godsdienst betreft, door den bodem wordt beheerscht, is in vroegere tijden welligt al te veel op den voorgrond geplaatst. Dit is toch echter ontwijfelbaar zeker dat de gesteldheid van den grond en alles wat daarmede in verband staat een onmiskenbaren invloed op den mensch als bewoner uitoefenen.

Het rapport van de kommissie voor statistiek over lotelingen van de provincie Groningen, 1836—1861, door dr. J. Zeeman, in het dezer dagen verschenen laatste stuk van het „Nederlansch tijdschrift voor geneeskunde," trok met betrekking tot het boven gezegde, zoo zeer onze aandacht, dat wij verlangden onzen lezers daaruit een en ander mede te deelen, vooral met het oog op de verwondering wijd en zijd uitgesproken, over de steeds verminderende lengte der telkens opkomende lotelingen.

In 't algemeen heeft de voeding grooten invloed op de lengte en gestalte van den mensch en — terwijl ziekten meer of min naar haren verschillenden aard den groei kunnen vertragen — zullen binnen de grenzen der gezondheid groei en gestalte door den aard der middelen van volksvoeding belemmerd of bevorderd worden.

Afwisselingen in den gezondheidstoestand, in den aard en prijs der voedingsmiddelen, het loon en de ruimte van werk, de energie en intellektuële ontwikkeling der bewoners zijn ook omstandigheden die op den groei invloed hebben.

Uit de over 25 jaren bijeen gevoegde cijfers, omtrent de grootte der lotelingen in de provincie Groningen, blijkt dat in het jaar 1848 daarin plotseling eene groote verandering is ontstaan. De revolutie die dit jaar kenmerkt heeft zich dus ook, wat de volksvoeding betreft, doen gevoelen. Voor een deel is dit toe te schrijven aan de in 1845 begonnen en sinds voortdurende mislukte aardappelteelt, waarvoor een toenemend verbruik van rogge in Groningen is tot stand gekomen, terwijl het gebruik van rundvleesch tevens is verminderd.

Dat derhalve — hoe vreemd het ook oogenschijnlijk moge klinken — de graanprijzen een grooten invloed moeten uitoefenen op den groei en de lengte der 18jarige lotelingen, was reeds meer dan waarschijnlijk. Die waarschijnlijkheid is echter thans meer tot bepaalde zekerheid gebragt door het inzien der grafische voorstelling, in het thans door ons besproken rapport voorkomende, met betrekking tot de Dollard-streek en Westerwolde. Door deze grafische voorstelling wordt ons een treffend parallelgaan aangetoond van roggeprijs en lengtegroei — terwijl de grootte der lotelingen een zóó fijn gevoelige schaal biedt, dat in 't algemeen de rijzing of daling van een enkel jaar daarop doorslaat.

Zonder andere invloedrijke omstandigheden, mede in aanmerking te nemen, met betrekking tot deze beschouwing, zal het wel aan geen twijfel onderhevig zijn, dat daaronder ook behoort de geessel dezer noordelijke provincie: de onverbiddelijke koorts.

Met de meeste naauwkeurigheid worden nog de lotelingen in dit rapport ook beschouwd:

In verhouding tot de voor 18 jaren geborenen, waarvan zij een naar tijd en plaats verschillend overschot uitmaken.

Als het jaarlijks getelde deel der bevolking, hetwelk in betrekking tot het geheel naar tijd en plaats grooter of kleiner kan worden.

Ten aanzien hunner afwezigheid bij de meting, behalve hare beteekenis als statistiek, van het beroep dat er wettige aanleiding toe geeft.

Ten aanzien van hunne ligchaamsgebreken, welke redenen gaven tot afkeuring, waarmede tevens gebrek aan lengte al of niet, meer of min kan gepaard gaan;

En hoe de om physieke redenen van de dienst vrijgestelden, de mate van weerbaarheid eene verschillende doen zijn.

Wij kunnen niet verder in bijzonderheden treden, maar willen alleen nog onzen lezers doen opmerken, dat uit genoemd rapport weder duidelijk blijkt dat de thans meer en meer overal doordringende maatregelen om statistieke opgaven zamen te stellen en de bestaande te verbeteren, een vroeger ongekend en ongewaardeerd nut bezitten. Zij bevatten faktoren voor de volksvoeding die eenmaal voor de medische policie van uitnemende waarde zullen zijn. Zij doen ons in de toekomst eene volksgeschiedenis aanschouwen op eene schaal, waarvan men zich vroeger geen flaauw denkbeeld kon vormen. Zij doen ons meer en meer in een helder licht zien hoe er tusschen de verschillende wetenschappen in het algemeen, en die der staathuishoudkunde en der gezondheidsleer in het bijzonder een onmiskenbaar en naauw verband bestaat.

Naar wij vernemen heeft de Nederlandsche handelmaatschappij hare medewerking tot het oprigten eener Nederlandsch Indische katoenmaatschappij verleend en voor een aanzienlijk bedrag in het kapitaal deel genomen.

(*Amsterd. courant.*)

Als een vervolg op hetgeen wij gemeld hebben omtrent de uitbarstingen van den Vesuvius, deelen wij mede dat jl. maandag te Napels acht maal aardbevingen zijn waargenomen. Den volgenden dag wierp de Vesuvius digte aschkolommen uit, waarvan de sporen zelfs binnen Napels werden opgemerkt. Geene ongelukken hebben daarbij echter plaats gehad.

Aangaande de ontvlugting uit het huis van arrest te Nijmegen van W. J. F. baron von Mulert v. d. Leemkuile, meldt de Arnhemsche courant: De bewaarder in genoemd huis ging als naar gewoonte des morgens ten acht ure naar het vertrek van den gevangene om diens kagchel aan te maken. Hij vond de kamer goed gesloten, het bed beslapen, de lamp brandende; maar de bewoner was verdwenen, met achterlating van dit berigt: „Ik ga van mijne kinderen afscheid nemen en kom dan terug." Hoe de bewoner is weten te ontsnappen, kan niet met zekerheid worden gemeld. Van outkoming door middel van geweld is geen sprake. Hij schijnt dus de waakzaamheid zijner bewakers te hebben verschalkt. Hoe lang men op zijne terugkomst moet wachten, weet men niet, want hij zal zich nu mogelijk beter weten te amuseren dan in de pistole van de gevangenis.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan den kapitein van den grooten staf, jhr. G. A. C. H. von Goedecke, adjudant des konings in buitengewone dienst en adjudant van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, tot het aannemen en dragen der versierselen van de ridderorde der Kroon van de 3e klasse, hem door den koning van Pruissen geschonken.

LEGER. Benoemd tot 1en luitenant bij het 2e regement dragonders, naar ouderdom van rang, de 2e luitenant van het korps J. H. Sänger.

SCHUTTERIJEN. Op verzoek eervol ontslag verleend aan den 2en luitenant der dienstdoende schutterij te Middelburg jhr. mr. W. E. van Panhuys, uit hoofde van verandering van woonplaats.

Benoemd tot 2en luitenant bij de dienstdoende schutterij te Middelburg, jhr. A. R. P. van Kinschot, thans schutter; en tot kapitein-kommandant bij de dienstdoende schutterij te Vlissingen, de heer T. C. Dommisse, thans 1e luitenant.

Nekrologie.

Maandag is te Ridderkerk in 63jarigen ouderdom overleden de heer A. P. van Groningen, predikant aldaar. De overledene, die als leeraar bij zijne gemeente zeer geliefd was, heeft zich ook als geschiedschrijver en dichter een welverdienden naam verworven. Zijne in der tijd bekroonde verhandeling: „De geschiedenis der watergeuzen", heeft onder anderen hem als een historicus doen kennen, die bij degelijke bronnenstudie een zelfstandig en degelijk oordeel voegde.

(*Handelsblad.*)

Gemengde berigten.

De heer Ch. Remy, ijzergieter te Delfshaven, is door het japansch goevernement als civiel-ingenieur aangenomen. — Eene dame uit Nancy gaf te Zevenaar aan voor f 700 kanten bij zich te hebben. Toen men, na omtrent de juistheid der opgave twijfel te hebben opgevat, tot eene bijzondere visitatie overging, vond men bij haar nog eene hoeveelheid kant ter waarde van f 2000. — Door de engelsche regering worden maatregelen genomen om het stelsel der spaarbanken bij de postkantoren ook in Ierland in te voeren. — Te Chur, de hoofdplaats van het kanton Graauwbunderland, heeft men den 17 dezer, des avonds ten 7¼ ure, een hevigen aardschok waargenomen. — In de rivier den IJssel zijn dezer dagen door 2 personen zes duizend pond visch gevangen, waaronder 800 pond snoek, tot eene zwaarte van 20 pond per stuk. — Ten gevolge van een berucht proces, wegens het ontvoeren van een jong meisje, is het klooster van O. L. Vrouw der Engelen, te Bordeaux, door de autoriteiten gesloten. — In de sedert eenige jaren zeer bezochte badplaats Nauheim, nabij Frankfort, wordt thans een prachtig kurhaus gebouwd, waarvan de kosten op 33,000 fl. komen te staan. — Onze geachte landgenoote, mevrouw Sophia Offermans van Hove, is met grooten bijval opgetreden in het vierde koncert, te Keulen gegeven, onder direktie van den heer Ferdinand Hiller. — Te Hannover heeft zich een komité gevormd, om bijdragen bijeen te zamelen ten behoeve van een aldaar op te

rigten monument voor den bekenden komponist Marschner, wiens overlijden onlangs is gemeld. — Uit Palermo berigt men dat aldaar een 80jarig grijsaard in een onderaardsch hol is gevonden, waar hij zeven jaar door een zijner bloedverwanten was gevangen gehouden. — Het Handelsblad meldt dat van 1762—1862 op de kaasmarkten te Alkmaar zijn aangevoerd 358.066.696 ned. ponden kaas; de meeste kaas werd aangevoerd in 1828 zijnde 4,914,080 ned. pond, de minste in 1799 zijnde 1,535,898 ned pond; de hoogste marktdag was op 19 december 1856, zijnde 210,897 ned. pond, het minste kaas werd aangevoerd op 8 februarij 1765. zijnde 58 ned. pond. In het jaar 1861 werd aangevoerd 4,343,734 ned pond, tegen 4,363,585 ned. pond in 1860. De grootste markten in het nu geëindigde jaar waren die van 5 julij, met 763 stapels, wegende 178,036 ned. pond en van 20 december, met 831 stapels van 198,417 ned. ponden. — Dezer dagen heeft er te St. Maartensdijk (eiland Tholen) wederom eene poging tot brandstichting plaats gehad, bij den zelfden ingezeten wiens schuur men ten vorigen jare ook trachtte te vernielen. Ditmaal werd de brand gelukkig nog in zijn aanvang ontdekt. — De volgende berekening is een bewijs voor de diensten welke de zwaluw verleent en verklaart de welwillendheid waarmede deze vogel in alle streken der aarde bejegend wordt. Een zwaluw eet 900 insekten daags; als men nu *aanneemt dat ieder insekt jaarlijks 10 geslachten voortbrengt* die tot een tal van 560,970.489,000,000,000 afstammelingen per jaar kunnen klimmen, dan zal men zich van het nut van den zwaluw kunnen overtuigd houden. — In de belgische kamer van vertegenwoordigers is besloten een deurwaarder op de tribune te plaatsen, die van elk woord en iedere beweging van de verslaggevers der debatten onmiddellijk aan het bureau zal kennis geven, *onder bedreiging van tijdelijke* schorsing zijner betrekking, zoo hij hierin nalatig mogt blijven. De journalisten, die door den deurwaarder worden aangewezen, zullen eerst eene waarschuwing bekomen, en zoo die niet helpt, verwijderd worden. Het schijnt op de tribune dus niet altijd zachtkens toe te gaan.

Thermometerstand.

25 dec. 's av. 11 u. 30 gr.
26 „ 's morg. 7 u. 28 „ 's midd. 1 u. 36 „ 's av. 11 u. 32 gr.
27 „ 's morg. 7 u. 30 „ 's midd. 1 u. 37 gr.

Staten generaal.

OVERZIGT DER REDE VAN DEN MINISTER VAN KOLONIËN GEHOUDEN IN DE ZITTING DER TWEEDE KAMER VAN 20 DECEMBER.

De minister vangt aan met zich te beklagen, dat hij van ééne zijde der kamer altijd op de zelfde wijze wordt aangevallen, als of hij nog niets gezegd had, in weerwil der twee lange redevoeringen die hij bij de algemeene beraadslaging over de begrootingswetten heeft gehouden. Men neemt hoegenaamd geen nota van hetgeen hij in het midden heeft gebragt, en te gelijk dringt men hem eene meening op die hij niet hebben kan. Hij moet dus aan een „parti pris" denken en daartegen valt moeijelijk te redeneren. Hij hoort aan de bedoelde zijde der kamer te weinig van eigen oordeel; altijd zijn het de „deskundigen" die men aanhaalt; het land wordt regts en links in beroering gebragt en waarschijnlijk dragen de „deskundigen" daartoe het hunne bij. *Die storm, die tegen hem wordt* aangeblazen, zal hem echter geen oogenblik afbrengen van den weg, dien hij zich heeft voorgeschreven.

I. Wat het KULTUURSTELSEL betreft, heeft men het voorgedragen als of de minister iets geheel nieuws wenschte in te voeren, met ter zijde stelling van het oude. Het is echter in zijne gedachten niet opgekomen, aan het kultuurstelsel te *tornen; hij zal geleidelijk den weg gaan, dien de wet aanwijst.* Men werpt hem telkens naar het hoofd, dat hij met het einde beginnen en den vrijen arbeid terstond invoeren wil; doch hij tart ieder, uit al wat hij gezegd heeft eene enkele phrase aan te halen, waaruit zou kunnen blijken, dat hij zulk eene ongerijmde uitlegging aan art. 56 van het indisch regeringsreglement geeft.

De ongerustheid die in en buiten de kamer bestaat over des ministers rigting op koloniaal gebied, kan de minister niet wegnemen, wanneer men zelfs de moeite niet wil nemen om te onderzoeken. Daar men echter zoo veel van deskundigen spreekt, moet de minister herinneren, dat er ook deskundigen bestaan die niet ongerust zijn. Overigens geeft hij den raad, om vooral te letten op de „deskundigen" die bedoelingen hebben, want niemand, die den loop der zaken aandachtig heeft nagegaan, zal kunnen ontkennen dat er bij de oppositie die tegen den minister gevoerd wordt, bedoelingen in het spel zijn.

De heer Tutein Nolthenius had in zijne redevoering gezegd, dat hij het behoud van het kultuurstelsel wilde, met zuivering tot oplossing, doch verzuimd te zeggen *wat* de oplossing zal zijn, hetgeen juist de vraag is. Daar die spreker gezegd had „zeer liberaal" te zijn, moest de minister aannemen, dat spreker oplossing van het kultuurstelsel in de partikuliere teelt wilde. Doch mogt dit het geval zijn, dan was die afgevaardigde meer geavanceerd dan de minister.

Op de kategorische vraag van dien zelfden spreker, of de minister wenschte, te streven naar de verwezenlijking van de 6e alinea van art. 56 van het regeringsreglement (die de voorbereiding van een toestand beveelt, bij welke de tusschenkomst des bestuurs in zake van de kultures zal kunnen worden ontheerd), *antwoordt de minister,* dat hij een bedaard, voorzigtig, verstandig streven in die rigting wenscht, en zich niet kan vereenigen met een stilstaan. Volgens de 5e alinea van het genoemde artikel moet de goeverneur-generaal nagaan welke bezwaren aan het kultuurstelsel kleven, en door die op te lossen komt men van zelf op den weg van vooruitgang. In één woord: *des ministers opvatting van art. 56 is behoud van het kultuurstelsel, met verbeteringen, tot men van zelf komt tot den toestand, in de 6e alinea van het artikel aangewezen.*

Over het stelsel der kontrakten met de inlandsche bevolking meent de minister, dat hij niet behoeft uit te weiden, want als zij onhoudbaar worden bevonden, zal men zich daaraan niet behoeven te houden, omdat het einddoel is, dat vrijwillig geschiede, wat nu door dwang geschiedt. Als de vrije wil er is, heeft men het einddoel bereikt, en zou men des noods over de kontraktuele vormen, die de wet voorschrijft, kunnen heenstappen. Op de aangevoerde bedenking, dat dit stelsel onuitvoerbaar is, antwoordt de minister (ofschoon die onuitvoerbaarheid ontkennende): Verontrust u daarover maar niet, want dan zult gij uw dwangstelsel behouden.

Hij kan dus niet genoeg zeggen, dat naar zijne opvatting de uitvoering der 6e alinea van art. 56 in een verschiet ligt, dat geen tegenwoordig menschenleven, veel minder een ministerieël leven, bereiken zal. Waartoe dus al die oppositie? Waartoe den minister bedoelingen opgedrongen, die hij nooit gehad of uitgesproken heeft? Elke regering moet zich bepalen tot de uitvoering van de vijf eerste alinea's van art. 56; de zesde volgt van zelf. De zelfde denkbeelden vindt de minister reeds duidelijk uitgedrukt in eene redevoering, den 14 *december 1860 door den heer Rochussen, toenmaals minister van koloniën,* gehouden.

Het stelsel van den minister is *niet* oplossing van de goevernements-kultures in de partikuliere teelt. De heer Heemskerk Az. heeft zich sterk tegen eene zoodanige oplossing verklaard; maar dan verwondert het den minister, dat die spreker de heeren Myer en de Brauw niet bestrijdt, maar zich aan *hunne zijde schaart, ofschoon zij juist die soort van oplossing* willen. De heer Myer heeft dit o. a. zeer duidelijk te kennen gegeven in zijne redevoering op 29 november jl.

De heeren de Brauw en Hoffman hebben het voorgesteld als of de minister het kultuurstelsel het onderste boven wil keeren. De laatste wil art. 56 uitleggen naar hetgeen het meest in het belang der welvaart van het moederland is, en de heer Heemskerk Az. *heeft gezegd, dat hij meer hart heeft voor* zijne natuurgenooten die nabij, dan voor hen die ver af zijn. Doch door de opvolging dezer stellingen zou men komen tot het exploitatie-stel, en daarmede, zegt de minister, kan *ik* mij niet vereenigen.

De minister heeft wel over de kultuur-percenten 1) gesproken, maar niet aan den goeverneur-generaal gezegd, dat hij die moest afschaffen. Indien die percenten werkelijk, gelijk de minister gelooft, hier en daar aanleiding geven tot druk op de bevolking, dan ligt het in de bedoeling der 5e alinea van art. 56, dat de regering daartegen maatregelen moet nemen.

Onder de daden van den minister, die afkeuring zouden verdienen, is het gebeurde in Cheribon genoemd. Die maatregel is echter niet door den minister, maar door den goeverneur-generaal genomen, die aan den resident van dat gewest magtiging heeft verleend om, ter bestendiging voorloopig der thans reeds bestaande vrijwillige ondernemingen, de overeenkomsten, welke partikulieren met de inlandsche bevolking, in strijd met bestaande regeringsvoorschriften, voor den aanplant van suikerriet hebben aangegaan, voor den tijd van één jaar goed te keuren en te registreren, wanneer het blijkt dat die overeenkomsten overigens met vrijen wil der partijen zijn aangegaan en niets bevatten dat strijdig is met de belangen der bevolking, of aan de van regeringswege ingevoerde kultures schade zou kunnen toebrengen. De minister vraagt, hoe men dus met redelijkheid kan zeggen dat hij dien maatregel genomen heeft, doch overigens ziet hij niet in, hoe die eenigzins zou kunnen strekken om het kultuurstelsel te ondermijnen.

Ook van de kwestie van zekere uitbestedingen in Indië, die *de industrie hier te lande zouden ondermijnen,* heeft men hem een verwijt gemaakt, een nieuw bewijs van een tegen hem bestaand „parti pris." Hij heeft echter reeds vroeger verklaard, dat die maatregel niet door hem is genomen. Twee zijner voorgangers hebben aanschrijvingen tot het indisch bestuur gerigt, om zekere uitbestedingen in Indië te doen plaats hebben. Men is — door welke oorzaak is onbekend — *daarmede in Indië te ver gegaan.* Zoodra de minister dit vernam, heeft hij naar Indië geschreven, dat men zich zou houden aan de voorschriften en met voorzigtigheid moest te werk gaan.

Voorts heeft men gezegd, dat de minister een zeer liberaal tarief ter beoordeeling naar Indië zou hebben gezonden; na de terugkomst van daar zou hij het minder liberaal gemaakt en daarop naar de kamers van koophandel hier te lande verzonden hebben. De minister antwoordt, dat dat zeer liberale tarief niet door hem, maar door den minister Rochussen naar Indië is gezonden.

Door den heer van Heiden Reinestein was de opmerking gemaakt, dat de minister art. 56 moest wijzigen, indien het hem hinderde. De minister verklaart echter, dat het hem volstrekt niet hindert, maar alleen hen die het niet willen naleven, of die het op zijde willen zetten.

Het heeft den minister in het algemeen verwonderd, dat men bij de ultra-konservatieve partij elkander zoo weinig verstaat, en toch het eens kan zijn; terwijl de een zeer liberaal is omtrent het kultuurstelsel, is de andere zeer konservatief. Hij begrijpt die eensgezindheid niet, of liever, hij ziet er eene nieuwe toepassing in van de bekende uitdrukking: „Carthago moet verdelgd worden," en vraagt men, zegt de minister, wat dat Carthago is, ik geloof dat *ik* het ben.

II. Het KONSIGNATIESTELSEL *(de verscheping der indische* goevernements-produkten, door tusschenkomst van de handelmaatschappij) is het onderwerp van vele vertoogen geweest. Ten aanzien van het plan om voortaan meer produkten in Indië zelf te verkoopen dan tot nog toe het geval is geweest, heeft men de vrees geuit, dat de regering de grens dier verkoopen te ver zou uitbreiden. De minister zegt, dat hij die uiterste grens niet wenscht te bereiken, dat de regering met de meeste behoedzaamheid dien weg zal bewandelen, en dat zij daarbij te rade zal gaan met de belangen van de schatkist en van het moederland. Het zou ongerijmd zijn dat stelsel te willen doordrijven, als het bleek nadeel te berokkenen aan het moederland. In ieder geval is met den verkoop van produkten in Indië begonnen onder den goeverneur-generaal Rochussen; *de maatregel is wel is waar eigenlijk door generaal* Michiels, gezaghebber op Sumatra's westkust, genomen, maar door den heer Rochussen goedgekeurd, en de minister wenscht dit te konstateren omdat de heer Rochussen althans iemand was die kennis bezat van den handel. De heer Myer heeft als minister van koloniën plan gehad op dien weg verder te gaan. Ten bewijze daarvan las de minister (op magtiging des konings) *een zoogenaamd geheim rapport voor van* 21 julij 1857, door den heer Myer aan den koning ingediend, houdende voorstel om, nu sinds jaren reeds groote hoeveelheden koffij in Indië verkocht werden, ook met den verkoop van suiker aldaar eene proef te nemen, en wel ten bedrage van 60,000 picols, terwijl de heer Myer aanvankelijk zelfs aan 150,000 picols gedacht had 1). Het denkbeeld om uitbreiding *aan dien verkoop te geven is dus niet nieuw,* en de minister wenscht derhalve niet van overdrijving beschuldigd te worden als hij nu aan de kamer meêdeelt, dat hij de zienswijze van den goeverneur-generaal heeft gevraagd om in 1862 in Indië 100,000 pikols suiker meer dan tot nog toe te verkoopen, en eene proef te nemen om op Java 50,000 pikols koffij te verkoopen. Met uitzondering van het jaar 1857 heeft de verkoop van suiker in Indië steeds voordeeliger resultaten opgeleverd dan verkoop hier te lande, namelijk als men daarbij in acht neemt vrachten, assurantie, herleiding van wissel enz. Ten aanzien van de marktprijzen der koffij op Java is de toestand nagenoeg de zelfde. De veilingsprijs te Padang is over 't algemeen lager dan op Java. Het zou echter gewaagd zijn, nadeelige konklusiën te trekken uit de bij uitstek hooge prijzen in de laatste veiling hier te lande verkregen.

III. De OPIUM-KWESTIE. De behoefte aan opium is in Indië *hier en daar zoo ingeworteld, dat het schadelijk zou zijn* in eens het gebruik te verbieden. Doch de regering tracht het gebruik meer en meer te beperken en het misbruik te weren. De minister heeft den koning voorgesteld, den goeverneur-generaal te magtigen om te overwegen welke maatregelen hij, in overleg met autoriteiten, zou meenen noodig te zijn om het kwaad tegen te gaan. In dien zin zijn reeds maatregelen genomen, het onbepaalde gebruik is beperkt. Bij het eerstvolgende wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot, zal de minister alle tot deze zaak betrekkelijke stukken overleggen.

In de avondzitting van 20 december, waarin de behandeling van de begrooting voor het departement van koloniën is afgeloopen, sprak de minister nog slechts kortelijk tot nadere wederlegging van eenige aangevoerde bezwaren. De laatste woorden echter, waarmede hij de algemeene beraadslaging sloot, en die een antwoord waren op eenige beschouwingen van den heer van Zuijlen van Nyevelt, luidden:

„Mijne denkbeelden zijn aan de kamer bekend, kan zij er zich niet mede vereenigen, het zou mij leed doen, maar transigeren doe ik niet."

1) Buitengewone beloningen, welke de hoogere en lagere ambtenaren op Java, in de gewesten waar het kultuurstelsel is ingevoerd, genieten naar gelang van de hoeveelheid kultuurprodukten, die wordt voortgebragt.

1) In de avondzitting van 20 december beklaagde de heer Myer zich bitter over de mededeeling van dit „geheime" stuk, waardoor hij zoo zeer in tegenspraak werd gebragt met zijne tegenwoordige inzigten over het onraadzame van den verkoop van produkten in Indië. De minister van koloniën antwoordde daarop: „Ik heb genoegzaam besef van delicatesse om te weten dat er geheimen zijn, die men respekteren moet. Maar het is mij niet genoeg dat een minister op een stuk *geheim* zet, om daardoor den inhoud voor geheim te verklaren. Ik beroep mij op het oordeel der kamer, of in dit stuk *iets* staat, dat den naam van geheim verdient; ik beken ronduit, dat, had ik het geschreven, ik er stellig niet aan gedacht zou hebben om het *geheim* te verklaren."

Buitenland.

Algemeen overzigt.

De onderstelling die we in het vorig nommer uitspraken, *toen we onder „Frankrijk" den hoofdinhoud eener beschouwing* van het Journal des débats weergaven, — de onderstelling, zeggen we, dat genoemd blad wel eens eene waarschuwing kon beloopen, heeft zich spoedig verwezenlijkt.

Aan het hoofd van het nommer van woensdag lezen we in het Journal des débats deze aankondiging:

„Wij ontvangen van het ministerie van binnenlandsche zaken de volgende waarschuwing:

„De minister van binnenlandsche zaken,

„Gezien het nommer van het Journal des débats van 23 december, bevattende een artikel onderteekend door den heer Saint-Marc de Girardin, beginnende met de woorden: „Telkenmale als de keizer door voorzigtigheid" en eindigende met „wat nog beter is, den openbaren geest bezielen zal."

„Gezien bepaaldelijk de volgende zinsnede:

„Wij willen met den heer Troplong niet twisten over het „hoofddenkbeeld der konstitutie van 1852; we zouden welligt, „met goedkeuring van menigeen, tot het besluit komen dat het „hoofddenkbeeld dier konstitutie de keizer is, en dat men „zich zou laten vervoeren tot eene illusie van regtsgeleerden, „vaak te veel ingenomen met woorden, door te gelooven dat „het keizerrijk den keizer steunt en niet de keizer het keizer„rijk."

„Aangezien dit artikel, geschreven in een onrustzaaijenden geest, ten doel heeft het vertrouwen op de kracht en den duur onzer instellingen te schokken;

„Aangezien de stellingen in dat artikel ontwikkeld een bepaalde verloochening bevatten der beginselen waarop het fransche volk den keizerlijken troon en de toekomst der dynastie heeft willen vestigen;

„Gezien artikel 32 der wet op de drukpers van 17 februarij 1852;

„Besluit: 1. Eene eerste waarschuwing wordt gerigt aan het Journal des débats, in den persoon van den heer Saint-Marc de Girardin, schrijver van het geïncrimineerde artikel, en in die van den heer Edouard Bertin, gerant van dat blad;

2. aan den prefekt van policie, belast met het algemeen bestuur der openbare veiligheid is de uitvoering van dit besluit opgedragen.

„Gedaan te Parijs den 24 december 1861.

„(geteekend) F. de Persigny."

We nemen dit besluit geheel over omdat wij er beteekenis aan hechten. Immers, wanneer men in aanmerking neemt dat in den laatsten tijd, een stortvloed van waarschuwingen en communiqués boven de drukpers is losgebroken, dat nog slechts weinige weken geleden ook de Revue des deux mondes door eene waarschuwing getroffen werd, dat een hoogleeraar in de letterkunde te Lyon zijne betrekking heeft verloren, omdat hij in een gedicht op de keizerlijke regering had gezinspeeld, dan verdient het opmerking dat niettegenstaande dat alles, de mannen van de „debats" stouter durven spreken dan maanden geleden het geval was. Het denkbeeld dat nu den toorn der regering heeft opgewekt is eenige dagen vroeger, hoewel in meer bedekte woorden, in het zelfde blad ook door den verdienstelijken Prevost-Paradol uitgesproken; ook deze zeide: „het keizerrijk is geen beginsel: het is een persoon." Dat het gematigde dagblad, 't welk men tot nog toe ontzien heeft, thans het lot met een aantal anderen deelt en zich daaraan schijnbaar weinig laat gelegen liggen, houden we voor een blijk dat het keizerlijk gezag merkelijk in magt afneemt.

Ook op de leerstoelen aan de hoogescholen zal nauwlettender worden toegezien, althans we lezen in een der dagbladen, dat de minister van openbaar onderwijs aan de bestuurders der instellingen van middelbaar en hooger onderwijs eene cirkulaire heeft gezonden, waarin het ontslag aan prof. Victor Laprade als waarschuwend voorbeeld wordt gesteld. Zij worden tevens aangeschreven een wakend oog te houden op de docenten en der regering dezulken aan te wijzen, die over politieke onderwerpen hunne meeningen openbaar maken.

Het parijsche blad Le temps is voor de regering weer niet weinig „l'enfant terrible." „De achting en sympathie — zegt het de waarschuwing besprekende — die we gevoelen voor een zoo voortreffelijken confrère mag ons niet beletten te erkennen dat de teorie die de minister van binnenlandsche zaken in dien fijnen zet van den geestigen hoogleeraar ontdekt heeft zeker niet in het voordeel is der konstitutie van 1852. 't Is geenszins vleijend voor de staatsinstellingen dat men den persoon van het hoofd van den staat boven haar stelt. Op die wijze wordt de toekomst van Frankrijk op een onzekeren grondslag geplaatst, want de soevereinen hebben geen waarborg dat zij met het gezag ook hunne persoonlijke eigenschappen aan hunne opvolgers zullen overdragen. Daar het nu zoo gevaarlijk is een gevoelen te uiten over den aard der regering zal het verstandig zijn maar te zwijgen; evenwel is stilzwijgen zeker niet het beste middel dat men kan aanwenden opdat het publiek doordrongen worde van de waardering en den geest der instellingen welke ons regeren."

De engelsche dagbladen houden zich bezig met beschouwingen over de depeche door den heer de Thouvenel betrekkelijk de zaak van de Trent aan den heer Seward gerigt. Bij die depeche (zoo als onze lezers zich zullen herinneren, aan den amerikaanschen sekretaris van staat te kennen gegeven dat de handelwijze van den bevelhebber Wilkes door Frankrijk als schending van het volkenregt wordt aangemerkt. Over het algemeen wordt die depeche van groot gewigt geacht. De Daily news doet uitkomen dat zij slechts drie dagen later is afgezonden dan de nota van het engelsche goevernement aan den heer Lyons, en dat zij dus tijdig genoeg moet zijn aangekomen om een overwegenden invloed op de besluiten der bondsregering uit te oefenen. Dat blad vestigt er verder nadrukkelijk de aandacht op dat Frankrijk, door het algemeen belang en de heiligheid der onzijdige natiën tot grondslag zijner bemoeijingen nemende, zonder van een plan tot tusschenkomst te spreken, zich tot het vervullen der eenige gepaste rol bepaald heeft, n. l. die van onzijdigheid.

The times legt er zich vooral op toe aan te toonen dat de depeche van den heer de Thouvenel aan het kabinet van Washington een eervollen uitweg overlaat om uit dien neteligen toestand te geraken waarin het thans geplaatst is. The times is van oordeel dat het amerikaansche goevernement zonder zich te vernederen zijn onregt kan belijden en herstellen, omdat onpartijdige en belanglooze regters, die de plaats van eenvoudige toeschouwers innemen, daarin overeenstemmen dat het gepleegde geweld afkeuring verdient. Ten slotte maakt The times de opmerking dat indien de paketboot die thans onder weg is, de heeren Mason en Slidell niet aan boord heeft, of ten minste niet het berigt hunner bevrijding overbrengt, men het er dan voor moet houden dat de republiek der Vereenigde Staten reeds door razernij, de voorbode van den ondergang, verblind is.

In een ander artikel toont The times de moeijelijkheden aan, die eene bemiddeling tusschen Engeland en Amerika zouden ten gevolge hebben, en beweert de onmogelijkheid dat of Frankrijk, of Oostenrijk, of Rusland deze taak van bemiddelaars op zich zouden kunnen nemen.

La patrie meent te weten dat Frankrijk niet de eenige europesche mogendheid is die zich in de Trentkwestie ten gunste van Engeland en tegen Noord-Amerika zou hebben verklaard. Oostenrijk heeft het zelfde gedaan, echter onder betuiging van zijne bijzondere sympathie voor het goevernement van Washington.

De New-York herald spreekt met eene vrij groote mate van onverschilligheid over den toestand der engelsch-amerikaansche kwestie, en schijnt vooral hiervoor redenen te vinden in het groot nadeel dat Engeland door een oorlog zou ondervinden. Dit is echter zeker dat een oorlog voor Amerika nog nadeeliger gevolgen zou hebben, dit schijnt nog lang daarna zouden doen gevoelen. De taal der dagbladen, de nieuwe stemming van het kongres strekkende ter goedkeuring van het gedrag van den kommandant Wilkes, de van alle zijden den president toegezonden adressen om den kapitein der San Jacinto geluk te wenschen en hem bij de regering aan te bevelen, zouden geen gunstige voorteekenen zijn voor het behoud van den vrede, wanneer men uit het oog verloor dat de beide notas, van Frankrijk en Engeland, op dien tijd nog niet aan de dagbladen bekend waren. In hoeverre nu echter het washingtonsche goevernement van overhelling tot eene toegevende staatkunde blijken zal geven moet de toekomst leeren.

Volgens een brief uit Washington aan Le temps zou het amerikaansche goevernement wel geneigd zijn de heeren *Mason en Slidell aan Engeland terug te geven, op voorwaarde* dat de engelsche regering haren eisch grondende op het regt der onzijdigheid, geschonden door de handelwijze van Wilkes, op deze wijze een stelling zoude bekrachtigen van het volkenregt, door Amerika altijd voorgestaan, en waarvan de formele aanneming zoo dikwijls door haar van Engeland gevraagd is.

Noord-Amerika.

Enkele fransche dagbladen, die in de amerikaansche kwestie meer of minder openlijk voor het Zuiden tegen het Noorden hebben partij gekozen, deden dit tot nog toe als 't ware uit eerbied voor de menschelijkheid, onder voorwendsel dat de slavernij niet de ware oorzaak is van den oorlog tusschen het oude en nieuwe bondgenootschap. Thans echter treedt Le monde, de opvolger van L'univers, nadrukkelijk met een pleidooi ten gunste der slavernij voor den dag. Le monde doet dit naar aanleiding van hetgeen door den heer Hughes, aartsbisschop van New-York, in een der amerikaansche dagbladen is geplaatst. De argumenten worden aan allerlei bronnen van kennis ontleend: aan de wijsbegeerte, aan de geschiedenis, aan de godsdienst. De amerikaansche geestelijke die eene tegenspraak heeft ondernomen van een onlangs verschenen werk van den heer Cochin, getiteld „De afschaffing der slavernij" begint met de bewering dat de katolieken en het meerendeel van hen die zich op het slagveld bevinden, van oordeel zijn dat men onmiddellijk een einde moet maken aan een oorlog die zoo veel bloed kost en zoo veel geld verslindt uitsluitend om aan eene bende abolitionisten voldoening te verschaffen. Volgens den heer Hughes bestaat het doel van den oorlog alleenlijk in het handhaven der konstitutie en in de verdediging van het goevernement der Vereenigde Staten. De geestelijke gaat niet zóó ver van de slavernij in beginsel te verdedigen, maar met des te meer warmte ijvert hij voor haar als eene bijzondere instelling die aan de planters van het Zuiden zoo dierbaar is. Hij geeft toe dat de slavernij wel geene goddelijke instelling is, maar ontwikkelt toch de meening dat zij door de voorzienigheid wordt toegelaten en dat hare oorsprong tot de meest verwijderde tijden opklimt. Zoo hij al duldt dat men medelijden koestert met het lot van die duizende ongelukkigen die uit Afrika zijn overgebragt, troost hij zich met de opmerking dat dit een natuurlijk gevolg is van de erfzonde. De slotsom waartoe de schrijver komt is deze: dat „de bende abolitionisten" het onvergeeflijke onregt pleegt van het oogenblik te willen vooruitloopen, waarop het der voorzienigheid behagen zal eene verandering te brengen in den maatschappelijken toestand der landen, waar de slavernij nog bestaat. Le monde beveelt deze leerstellingen haren lezers aan als waarheden die wel ter overweging waardig zijn. Het Journal des débats komt hier tegen op met het betoog dat alleen die partij, welke de vrijheid van drukpers, de vrijheid van het denken, de vrijheid van geweten als uitvindingen der hel brandmerkt, welke tegen de verhevenste beginselen en de kostbaarste overwinningen den banbliksem slingert, — dat alleen die partij de bevoegdheid heeft als verdedigster en beschermster der slavernij op te treden.

Duitschland.

De tijdingen uit Berlijn geven steeds blijken van de gisting der gemoederen, veroorzaakt door den uitslag der verkiezingen. De Kreutz Zeitung, 't orgaan van de feodale partij, die 't meest in den strijd der verkiezingen heeft geleden, meldt, zoo als onze lezers reeds weten, met meer of minder juistheid eenige woorden, die door den koning gesproken zijn met betrekking tot het politiek karakter dier verkiezingen, waarin zijn hevig misnoegen daarover doorstraalde. Wanneer een berigt uit Munchen aan den Moniteur geloof verdient, dan zouden die woorden, den koning toegeschreven, het voorwerp geworden zijn van uitleggingen, met veel heftigheid en warmte gegeven; zoo zelfs dat het goevernement zich genoodzaakt zou hebben gezien, deze, zoo niet geheel te ontkennen, dan toch, wat zin en strekking daarvan betrof, te verzachten. De organen der half-officiële pers willen dat de koning slechts de aandacht zijner hoorders zou hebben gerigt op de cirkulaire van den graaf von Schwerin, minister van binnenlandsche zaken, waarbij deze den kiezers aanbeval hunne stem *niet uit te brengen op kandidaten die uitersten voorstonden.* Deze zelfde dagbladen doen ook opmerken dat de koninklijke toespraak eigenlijk geen politiek karakter bezat en geen van de raadslieden der kroon deze, met zijne tegenwoordigheid heeft bekrachtigd. Wat er ook van zij, het gerucht dat dit incident heeft gemaakt en de heftige verklaringen daaromtrent gegeven, bewijzen hoe in Pruissen de gemoederen in beweging zijn gebragt door deze verkiezingen. Deze toestand op zich zelf is reeds bijna eene krisis, waarvan wij den afloop met de meeste belangstelling gade slaan.

Belgie.

Voor het hof van assises in Henegouwen is maandag de behandeling aangevangen van een regtsgeding, waarop wij reeds vroeger de aandacht vestigden. Veertien personen zijn daarin betrokken als beschuldigd van een groot aantal diefstallen, gedeeltelijk gepaard met moord, door eene gewapende bende, hoofdzakelijk in het voormalig departement Entre-Sambre et Meuse gepleegd. Er zijn 158 getuigen gedagvaard, waaronder niet een à decharge. De geregtszaal leverde een ontzettend schouwspel op, door de veelsoortige ten toon gespreide overtuigingstukken, waaronder zich allerlei wapenen bevinden; zij kon alle nieuwsgierigen die van heinde en ver waren toegestroomd onmogelijk bevatten. Als voorzitter der jury zal optreden de advokaat Harmignie, die in der tijd belast was met de verdediging van mevrouw de Bocarmé, wier proces wegens vergiftiging zoo veel opgang heeft gemaakt. De geheele eerste zitting is besteed aan de voorlezing der akte van beschuldiging en het arrest van verwijzing. De houding der beschuldigden gaf blijken van vreesselijke onverschilligheid.

Turkye.

In ons nommer van 21 december maakten wij melding van berigten uit Konstantinopel van 11 dezer, waarop echter zoo de stempel van overdrijving was gedrukt dat wij meenden daaraan weinig geloof te moeten hechten. Thans zijn er weder te Marseille berigten aangekomen, den 18 dezer van Konstantinopel verzonden, waarbij gemeld wordt dat de zelfde onrustige toestand aldaar blijft voortduren. Deze melden dat het volk het thans vooral gemunt heeft op de broodbakkerijen, die voortdurend gesloten blijven, behalve die van twee fransche bakkers. Door het goevernement zouden de bakkers met geweld gedwongen worden het brood voor minderen prijs af te leveren.

Het goevernement beraadslaagde over maatregelen om de voordurende rijzing van den wisselkoers te doen ophouden, maar wilde daaromtrent de aankomst afwachten van Fuad-pacha, die zich nog steeds laat wachten. Men sprak zelfs van het verkoopen der mijnen en bosschen aan den staat toebehoorende.

Italië.

Volgens berigten uit Turijn hebben de onderhandelingen van den minister Ricasoli met den heer de San-Martino met betrekking tot de portefeuilje van binnenlandsche zaken, waartoe hij zelfs een stap des konings zou hebben willen uitlokken, tot geene bevredigende uitkomst geleid. Het dagblad *Italia meldt dat de heer San-Martino veranderingen* wilde brengen in het ministeriële programma, welke Ricasoli niet zou hebben kunnen aannemen. Volgens andere berigten zou de eerste die onaanneembare voorwaarden voorbedachtelijk gesteld hebben, omdat hij in het kabinet geene zitting wilde nemen, hoewel de koning den direkteur van zijn kabinet last had gegeven, naar aanleiding van het bovengemeld verzoek van den heer Ricasoli, om dan den heer San-Martino mede te deelen dat zijne aanneming der portefeuilje van binnenlandsche zaken met genoegen door hem zou gezien worden.

Als het blad Le nazionale geloof verdient zouden er ook onderhandelingen met andere staatslieden hebben plaats gehad — echter blijft nog onzeker of er slechts kwestie is van een nieuwen minister van binnenlandsche zaken of wel van de zamenstelling van een geheel nieuw kabinet. De Opinione zegt wat dit laatste betreft, dat de onmogelijkheid waarin Ricasoli zich bevindt om dit kabinet zamen te stellen, een duidelijk bewijs is dat deze staatsman niet meer door de parlementaire meerderheid wordt ondersteund, waaruit noodzakelijk volgt dat het voortbestaan van dit kabinet onmogelijk is. Men wil echter dat Ricasoli het plan zou hebben om nog aan het bestuur te blijven tot de afkondiging van de financieën belasting-wetten, door het tegenwoordig kabinet in orde gebragt, hetgeen binnen een paar maanden zal plaats hebben.

Portugal.

De inhuldiging van den nieuwen koning van Portugal heeft den 23 december met buitengewoon veel luister en pracht plaats gehad. Met levendige toejuichingen en geestdrift heeft Lissabon's bevolking haren nieuwen koning Lodewijk begroet en zijne troonsbeklimming bezegeld.

De plegtigheid van den handkus, die bij de krooning met andere feestelijkheden moest plaats hebben is, wegens de rouwmissen ter gelegenheid van het overlijden van prins Albert, tot later uitgesteld.

Bij het gezantschap van Portugal te Parijs is de tijding ontvangen dat Dom Joao, broeder des konings, die hem op zijne laatste reis naar Frankrijk had vergezeld, door de zelfde ziekte is aangetast, waaraan binnen zoo korten tijd onderscheidene vorsten uit het huis Coburg zijn bezweken.

Handelsberigten.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 27 december.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	63
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	98
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	134⅛
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	101½
	Certifik. Hope & co.	4	„	70¼
	dito dito 1855, 6de serie .	5	„	91½
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			187¼
	Leening 1860	4½	„	89⅛
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	74⅜
Spanje.	Obligatien	2	„	41
	dito binnenlandsch	3	„	46⅛
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	43⅜
	dito amsterdamsche	5	„	67⅜
	dito nationale	5	„	53¾
	dito 1847/1852	2½	„	23¼
	Bank aktien	3	„	614
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	44¼
	dito nieuwe	3	„	44
[illegible]	dito	[illegible]	„	14¼
[illegible]	dito	2½	„	19⅜
[illegible]	dito	7	„	—
Mexico.	dito	3	„	25¼

Londen 24 dec., ten 12 ure. Consols. 91.
Weenen 24 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 66,—.
Parijs 24 dec. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 67,50.

Graanmarkten.

Amsterdam 27 december.

Tarwe en gerst onveranderd.
Raapolie op zes weken f 43. Lijnolie op zes weken f 35½.

Middelburg 27 december.

Daar er deze week geen graanmarkt is gehouden, moet onze gewone opgave der middenprijzen zich bepalen tot dien der versche boter, zijnde f 0,98 à f 1,02 per ned. pond.

Betaling van coupons.

De coupons der certifikaten 5 pct. in zilver, van Russische fondsen, uitgegeven door van Vloten & de Gijselaar c. s., verschenen 1 september 1861, worden betaald met f 20,75, en die van certifikaten uitgegeven door Stadnitski & van Heukelom c. s., met f 20,85.

Weldadigheid.

Met hartelijke dankzegging vermelden diakenen der nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg, de ontvangst van een bankbiljet, no. 521, groot f 60, gevonden in de kerkcollecte der Nieuwe kerk, woensdag voormiddag den 25 december 1861.

Middelburg, den 27 december 1861.

Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorzitter.
W. ALTORFFER, secretaris.

Middelburg 27 december 1861.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt dankbare melding voor de ontvangst der volgende giften: den 22 dezer van A. B. bij de voormiddag godsdienst in de Koorkerk f 10, en den 24 van N. N. een muntbiljet no. 667, C. T. groot f 50; voorts voor de bedeeling op Nieuwjaarsdag van onbekenden: den 25 bij de namiddag godsdienst in de Nieuwe kerk f 2,50 en den 26 bij den eerst ondergeteekenden f 2,50.

De directie der vereeniging,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Het parochiaal armbestuur der roomsch katholieke gemeente alhier, voornemens zijnde om op maandag den 30 december 1861, tusschen 12 en 2 uren, de gewone jaarlijksche collecte aan de huizen der ingezetenen dezer stad te houden, nemen door deze de vrijheid het groote getal aan alles gebrek lijdende armen aan de milddadigheid van Middelburgs ingezetenen aan te bevelen. Hopende zij zich alzoo in staat mogen gesteld zien de groote behoefte der aan hunne zorg toevertrouwde armen in dit barre jaargetijde eenigzins te kunnen lenigen.

Middelburg den 28 december 1861.

Namens bovengenoemd bestuur,
J. C. VAN MIERT, voorzitter.
G. L. INKMAN, secretaris.

Bij den heer P. M. de Ligny is voor de armen te Arnemuiden als Nieuwjaarsgiften ontvangen: den 22 dezer van Q. f 3,50; den 23en van M. f 2,50; den 24en 2 coupons, ieder groot f 1,48½, te zamen f 2,97, en van N. N. f 2,50; den 25en van een onbekende f 2,50; den 26en uit de collecte in de Doopsgezinde kerk f 2,50. van B. B. uit de collecte Luthersche kerk f 2 en van een onbekende f 5.

Advertentien.

Den 24 December 1861 is te Maastricht overleden de HoogWelgeboren Heer Jonkheer GASPAR LOUIS FRANÇOIS VAN KINSCHOT, Kapitein der Infanterie, Echtgenoot van Vrouwe A. LUDEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van den Heer JAN LAMPERT, betuigen zijne Kinderen en Behuwdkinderen bij deze hunnen opregten dank.

Koudekerke, Uit aller naam,
den 27 December 1861. P. LAMPERT.

POSTERIJEN.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Middelburg maakt bekend, dat met den 1 Januarij aanstaande twee maal *daags gelegenheid zal zijn tot Brievenverzending* tusschen Middelburg en Veere, als:

van Veere ten 7½ ure 's morgens,
„ Middelburg „ 9½ „ „
„ Veere „ 2½ „ 's namiddags,
„ Middelburg „ 4½ „ „

De Brieven moeten 15 minuten voor den bepaalden tijd aan de Kantoren bezorgd zijn.

Middelburg, den 26 December 1861.

De Directeur van bovengenoemd Postkantoor,
G. L. H. P. STERN.

De Notaris P. LOEFF zal op Dingsdag den 31 December 1861, des voormiddags ten 10 ure, te **Zoutelande**, op de Erf bij ANTH. DE BREE, in het openbaar ter *verkoop aanbieden:*

SCHEEPS-AFBRAAK,

bestaande in Balken, Ribben, Palen, Deelen, Platen en Brandhout.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLE zal op Dingsdag den 7 Januarij 1862, des voormiddags ten elf ure, in de Uitspanning **de Zwaan**, staande aan den Straatweg van Middelburg naar Vlissingen, in het openbaar aan den meestbiedende verkoopen een

HOFSTEDEKE,

genaamd OVERWEG, met 79 Roeden 22 Ellen **Gronds**, staande en liggende in de Gemeente Oost- en West-Souburg, aan den Zandweg. Breeder omschreven in de aangeplakte Biljetten dezer Verkooping.

Inlichtingen te bekomen ten Kantore van den bovengenoemden Notaris.

OPENBARE VERKOOPING, op Regterlijke autorisatie, den 7 Januarij 1862, te **Vlissingen**, op het Stads Koffijhuis DE BEURS, des namiddags 2 ure, van circa

60 à 70 duizend Ned. ponden gestampte BROODSUIKER,

in Vaten, alsmede circa **2000 Ned. pond. ZINK**, in Bladen. Alle deze Goederen onbeschadigd en afkomstig van het binnen de Haven liggend Amerikaansche Barkschip MARY R. BARNEY, Kapitein RUFFES ROBBINS, komende van Antwerpen bestemd naar Genua.

Ter informatie bij de GROOFF & HECTOR, Scheepscommissionairs aldaar. Brieven franco.

VERKOOPING OP NOORDHOUT

Maandag 30 December 1861, van **5jarig KAPHOUT** en een zwaren **Populieren BOOM.**

VERKOOPING OP RHIJNSBURG,

Vrijdag den 3 Januarij 1862, des voormiddags ten tien ure, van 2 Bunders geslagen **Essen, Elzen** en **Willigen KAPHOUT**, eenige **BOOMEN**, geschikt tot Werkhout en drooge **Mutsaards.**

De Notaris P. LOEFF zal op Maandag den 6 Januarij 1862, des morgens ten 10 ure, op de Buitenplaats **het Slot ter Hooge**, onder Koudekerke, in het openbaar ter verkoop aanbieden, eene aanzienlijke partij geslagen **Essen, Elzen** en **Willigen HAKHOUT**, benevens **vier Olmen BOOMEN**, geschikt voor Werkhout, en eene partij **VAAMHOUT.**

STOOMHOUTZAAGMOLEN: ZEELAND
TE MIDDELBURG.

De ondergeteekenden geven kennis dat zij, met primo Januarij 1862, hunnen **Stoomhoutzaagmolen** zullen in werking brengen.

Zij bevelen zich aan tot het leveren van alle soorten van GEZAAGDE en ONGEZAAGDE HOUTWAREN.

Zij zijn in de gelegenheid alle bestellingen ten spoedigste uit te voeren, en geven de verzekering die met de meeste zorg en tot billijke prijzen te zullen volbrengen.

Van af 1 Januarij aanstaande alle bestellingen te bezorgen aan het Kantoor, Q no. 70, Schouwvegers Singel.

Middelburg, 28 December 1861.

VAN DE KAMER & Co.

De gerenommeerde **C. BECKER'S BALANSEN EN BASCULES** worden uitsluitend vervaardigd en zijn te bekomen in de Fabriek van Wis- en Natuurkundige Instrumenten van BECKER & BUDDINGH, Arnhem, en o. a. bij hunnen Agent te Middelburg, den heer ANT. VAN DEN BROECKE.

KOOPLIEDEN!

Voorhanden eene groote partij **WAPENJASSEN** à 75 tot 90 cent, en **KAPOTJASSEN** à *f* 1,25 tot *f* 1,50. Brieven franco.

Utrecht. Breedstraat. W. MULDER.

DRIE SPUITEN.
OPRUIMING

van WINTERMANTELS en MANTELSTOFFEN, PELTERIJEN enz. tot veel verminderde prijzen.

J. H. UCHTMANN.

BRANDSTOFFEN.

De ondergeteekende is steeds ruim voorzien van **Engelsche** en **Brusselsche HAARD- en KAGCHELKOLEN**, onderscheidene soorten van **Hout, Turf** enz.

Adres 's Gravenstraat. A. H. INGELSE.

Bij **N. J. VAN DOORN**: nieuw Rookvleesch, Nagelhout, Bologne, gedroogde Worst en Kookworst, Hammen, Spek, Reuzel, Zult en gekookte Ham.

Te bekomen puike **Zeeuwsche OESTERS** bij J. VOS, over de Nieuwstraat.

UIT DE HAND TE KOOP een **HUIS**, voor alle Nering geschikt, in het midden der Stad. Adres bij den Notaris D. VERHULST.

Een Boeren **ARBEIDER**, het Paardenwerk verstaande en zonder woning, benoodigd bij P. DE KAM Az. te Oostkapelle.

Een ruim **BOVENHUIS** met **vrijen Opgang** TE HUUR tegen Mei, Langendelft, B 125.

ER WORDT GEVRAAGD, tegen Mei, eene bekwame **Werkmeid**, van de P. G., niet beneden de 25 jaren, *genegen zijnde des Winters en des Zomers in Gelderland* te wonen. Adres aan het Bureau dezer Courant.

Tegen Mei aanstaande eene **Meid** benoodigd bij Mevr. DE JONGE, Lange Noordstraat.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

ALBUM
VAN
BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

De jaargang 1861, thans compleet, bevat de volgende stukken:

Het erfgoed van St. Petrus. — Brazilië. — De verkiezing van den president der Vereenigde Staten. — Ferdinand de Lesseps. — Niets nieuws onder de zon. — De toestand van Mecklenburg. — De oudheden der Vereenigde Staten. — Zilver in Californië. — De schilder Decamps. — Eene romeinsche gevangenis. — De naai- en stikmachines. — Venetië. — De engelschen vóór vijf en dertig jaren. — De Guano-eilanden. — Het water. — *Canada en het noordwesten van Amerika.* — De Victoria-brug. — Victor Amadeus, de eerste koning van Sardinië. — Aix-les-Bains in Savoye. — De adjudant van Calcutta. — De physische geographie der zee. — De onderzeesche telegrafie. — De ontwikkeling van het engelsche parlement. — Zuid-Carolina. — De fransche diplomaten sedert 1848. — De duitsche, vlaamsche en hollandsche schilderschool. — Het vertegenwoordigend stelsel in Pruissen. — De lijfeigenschap in Rusland. — Savoye. — Eene zwarte bladzijde uit de russische geschiedenis. — De jongste ontdekkingen in Afrika. — De posterijen en de post-spaarbanken in Engeland. — Kunstparelen. — De franschen voor vijf en dertig jaren. — De verbondene staten van Noord-Amerika. — De stad Weenen. — Een bezoek aan het hof van Cambodja. — De duikerklok. — De zeden en gewoonten der Oost-Afrikaansche negers. — De baden van Lucca. — Het huwelijk in Engeland. — Vulkanen. — De grondwetten der staten van de noord-amerikaansche unie. — Het eten van rattenkruid. — De protestansche beweging in Italië. — De noord-amerikaansche unie in hare geschiedkundige ontwikkeling.

Prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche deelen of in 12 maandelijksche afleveringen) ***f* 6.—**

Bij den Boekhandelaar MESTDAGH te **Vlissingen** ziet het licht en is alom verkrijgbaar gesteld:

WOORDENBOEK
VAN SCHEEPSBOUW,

bestemd om als Handboek te dienen voor Zeeofficieren, Ingenieurs, Scheepsbouwmeesters, Gezagvoerders, Reeders, Assuradeurs, Studenten enz., door B. J. TIDEMAN, Ingenieur der Marine. — Een deel in groot 8vo. met zes uitslaande Steendruk Platen en Tabellen. Prijs *f* 5,40.

Bij J. P. VAN DIJK, te Zwolle, is uitgekomen:

GESCHIEDENIS DER HERVORMING,
DOOR
J. P. NONHEBEL.

PRIJS *f* 1,25.

LOOMAN, Nacht en Morgen. *f* 1.—
NONHEBEL, Geschiedenis der Hervorming, voor Scholen en Huisgezinnen. *f* 0,40.
NONHEBEL, Christen in naam, of Christen in waarheid? een woord van zelfbeproeving. *f* 0,20.
25 Exemplaren - 4.—
E. F. H. WOLF, Zoekt God en leeft. *f* 0,30.
25 Exemplaren - 6.—
GERDES, De Nichten. Een Kersverhaal. *f* 0,20.

Aan Belanghebbenden bij VERKOOPINGEN, VERHURINGEN, VERPACHTINGEN AANBESTEDINGEN, aangebodene en aangevraagde KAPITALEN, wordt het te 's GRAVENHAGE verschijnende

ADVERTENTIEBLAD

bijzonder aanbevolen. Het moge ook niemands aandacht ontgaan dat dit Blad bij uitnemendheid geschikt, is tot plaatsing van **ADVERTENTIEN** die op deze onderwerpen betrekking hebben. Abonnement per drie maanden *f* 2; per jaar, bij vooruitbetaling, *f* 5. Advertentien 15 c. per regel. (Abonnement van af den 1sten van iedere maand.)

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in December—Januarij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zondag	29	's morg.	8,30	Maandag	30	's morg.	7 ure.
Dingsdag	81	„	5 ure.	Woensdag	1	„	7
Vrijdag	3	„	6	Zaturdag	4	„	8,80
Zondag	5	„	7	Dingsdag	7	„	8,30
Woensdag	8	„	7	Donderdag	9	„	9,45
Vrijdag	10	„	7	Zaturdag	11	„	[illegible] 10,15

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS